

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na temelju odredbe članka 15. točke 2. i članka 8. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12), članka 72. i članka 91. Zakona o faktoringu („Narodne novine“ broj 94/14 i 41/16) u postupku posrednog nadzora, pokrenutom po službenoj dužnosti, nad poslovanjem faktoring društva CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187 zastupanog od strane predsjednika uprave Valentina Vičića i člana uprave Gorana Kovačića, na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 28. veljače 2023. donosi

RJEŠENJE

Društvu CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187, radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti nalaže se u svojim poslovnim knjigama ispraviti računovodstvene pogreške nastale prilikom evidentiranja poslovnih događaja vezanih uz ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljene s davateljima pozajmica društvima [REDACTED] i [REDACTED] na način određen *MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* te na osnovu podataka iz tako ispravljenih poslovnih knjiga sastaviti financijske izvještaje sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine.

Kao dokaz o izvršenju ovog naloga, društvo CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187 dužno je do 30. travnja 2023. dostaviti Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga Izvješće u kojem su opisane mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti po nalogu iz ove točke ovog Rješenja zajedno s:

- izvještajem o financijskom položaju sa stanjem na dan 31. prosinca 2022.,
- izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti za 2022. godinu.,
- bruto bilancom sa stanjem na dan 31. prosinca 2022.,
- temeljnicama knjiženja ispravka računovodstvenih pogrešaka,
- analitičkim karticama iz poslovnih knjiga na kojima su evidentirane primljene pozajmice od društava [REDACTED] i [REDACTED] te obveze za kamate i naknade po tim pozajmicama,
- mišljenjem vanjskog revizora o provedbi naloga iz ovog Rješenja,
- drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ovog Rješenja.

Obrazloženje

Na temelju članka 72. Zakona o faktoringu („Narodne novine“ broj 94/14 i 41/16; dalje u tekstu: Zakon), a uzimajući u obzir dokumentaciju zaprimljenu u sklopu predmeta KLASA: 993-05/22-02/01 ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredni nadzor nad poslovanjem društva CENTAR FAKTOR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 39, OIB: 69566160187 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora evidentiranja ugovora o kratkoročnim pozajmicama primljenih od društava [REDACTED] i [REDACTED] u poslovne knjige Društva na dan 31. listopada 2022. godine.

O obavljenom posrednom nadzoru dana 25. siječnja 2023. sastavljen je Zapisnik o obavljenom nadzoru, KLASA: UP/I 993-07/22-01/01, URBROJ: 326-01-50-52-521-23-6 (dalje u tekstu: Zapisnik). Kako bi se Društvu omogućilo da se izjasni o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje ove upravne stvari, Hanfa je Društvu dostavila Zapisnik na koji Društvo sukladno članku 88. stavku 2., a u vezi s člankom 86. stavkom 3. Zakona imalo pravo uložiti prigovor u roku od osam dana od dana primitka istog odnosno izjasniti se o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za donošenje rješenja te dostaviti eventualne primjedbe uz koje je dužno priložiti dokumentaciju kojom dokazuje osnovanost svojih navoda. Društvo u Zakonom određenom roku, kao ni do dana izdavanja ovog rješenja nije dostavilo prigovor na Zapisnik što Hanfa smatra priznanjem nadzorom utvrđenih nepravilnosti.

Posredni nadzor nad Društvom Hanfa je pokrenula po službenoj dužnosti nakon što je dana 3. studenog 2022. od strane g. ██████████ (dalje tekstu: Podnositelj predstavke) zaprimila predstavku na postupanje Društva (KLASA: 993-05/22-02/01; URBROJ: 326-01-50-52-521-22-1; dalje tekstu: Predstavka). U dostavljenoj Predstavci Podnositelj predstavke ističe da su društva u njegovom vlasništvu (██████████, ██████████, ██████████, OIB: ██████████ i ██████████, ██████████, ██████████, OIB: ██████████) te Podnositelj predstavke osobno kao davatelji pozajmica sklopili više ugovora o kratkoročnim pozajmicama s Društvom kao primateljem pozajmica. Podnositelj predstavke izražava sumnju da navedeni ugovori nisu bili knjigovodstveno prikazani u poslovnim knjigama Društva što zaključuje temeljem dokumentacije koju je Društvo priložilo u postupku predstečajne nagodbe nad Društvom iz koje je nemoguće utvrditi koja potraživanja vjerovnika su priznata, a koja ne i zašto.

Za potrebe utvrđivanja činjeničnog stanja Hanfa je u postupku posrednog nadzora od Podnositelja predstavke i Društva zatražila više očitovanja i dokumentaciju koja je uključivala preslike svih sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama, račune za kamate i naknade izdane od strane davatelja pozajmica prema Društvu, izvratke o stanju i prometu po računima u poslovnim bankama iz kojih su vidljive sve uplate i isplate vezane uz dane pozajmice te analitičke kartice iz poslovnih knjiga na kojima su evidentirane isplate i povrat pozajmica te računi za kamate i naknade i njihovo plaćanje.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da Podnositelj predstavke u tijeku nadzora nije dostavio svu relevantnu dokumentaciju po ugovorima o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim između Podnositelja predstavke (fizičke osobe g. ██████████) kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice. S obzirom da nije raspolagala s cjelokupnom dokumentacijom iz koje bi se moglo utvrditi potpuno činjenično stanje, Hanfa u postupku nadzora nije uzela u obzir provjeru evidentiranja poslovnih događaja nastalih po tim ugovorima.

Temeljem zaprimljene dokumentacije Hanfa je izvršila provjeru evidentiranja poslovnih događaja (isplata i povrat pozajmice, izdavanje računa za kamate i naknade te njihovo plaćanje) u poslovnim knjigama davatelja pozajmica te Društva kao primatelja pozajmica nastalih temeljem:

- ugovora o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim između društva ██████████ kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice,
- ugovora o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim između društva ██████████ kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice.

Ugovori o kratkoročnim pozajmicama sklopljeni između društva ██████████ kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice

Temeljem dokumentacije zaprimljene od strane Podnositelja predstavke utvrđeno je da je u razdoblju od 27. veljače 2020. do 27. siječnja 2022. između društva ██████████ kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice sklopljeno ukupno 14 ugovora o kratkoročnim pozajmicama.

Datum ugovora	Rok povrata	Iznos ugovora (HRK)	Godišnja kamatna stopa	Naknada
27.2.2020	10.3.2020	14.000.000,00	6,0%	2,0%
10.11.2020	17.11.2020	3.000.000,00	6,0%	1,0%
19.11.2020	24.11.2020	2.100.000,00	6,0%	0,5%
24.11.2020	31.12.2020	5.100.000,00	6,0%	1,0%
8.1.2021	11.1.2021	500.000,00	6,0%	1,5%
25.3.2021	30.3.2021	5.000.000,00	6,0%	5,0%
1.6.2021	8.6.2021	4.500.000,00	6,0%	5,0%
29.6.2021	30.6.2021	750.000,00	6,0%	0,5%
8.7.2021	13.7.2021	2.000.000,00	6,0%	3,5%
13.7.2021	20.7.2021	2.000.000,00	6,0%	5,0%
31.8.2021	7.9.2021	5.000.000,00	6,0%	5,0%
28.9.2021	5.10.2021	6.000.000,00	6,0%	5,0%
26.10.2021	2.11.2021	14.994.093,28	6,0%	5,0%
27.1.2022	27.1.2022	5.000.000,00	6,0%	3,0%

Uvidom u dostavljene ugovore o kratkoročnim pozajmicama utvrđeno je da su isti uglavnom sadržajno identični te se sastoje od šest članaka kojima se propisuju prava i obveze ugovornih strana. Tako se člankom 1. kod svih ugovora navodi iznos pozajmice te mogućnost višekratnog i sukcesivnog korištenja sredstava. Kod ugovora sklopljenih 26. listopada 2021. i 27. siječnja 2022. dodatno se navodi da isti zamjenjuju sve prethodno sklopljene ugovore o kratkoročnim pozajmicama. Člankom 2. svih ugovora propisan je rok do kojeg je primatelj pozajmice dužan vratiti pozajmicu pri čemu se kod ugovora sklopljenog 26. listopada 2021. dodatno navodi automatska prolongacija roka dospeljeća za daljnjih sedam dana, do opoziva automatskog prolongiranja. Kod ugovora sklopljenih 26. listopada 2021. i 27. siječnja 2022. u istom članku se dodatno navodi da prekoračenje roka plaćanja po bilo kojoj osnovi ima za posljedicu dospeljeće kompletnog duga (glavnica, kamata, naknada) nastalog temeljem pozajmice. Člankom 3. propisan je obračun kamate i naknade koje je primatelj pozajmice dužan vratiti davatelju pozajmice na njegov račun. Kod svih ugovora se navodi da je kamata fiksna i da će se obračunavati u visini od 6% godišnje po povratu pozajmice. Kod svih ugovora je propisan obračun naknade koja se kreće u rasponu od 0,5% do 5%. Kod 11 ugovora je navedeno da se naknada obračunava jednokratno. Kod ugovora sklopljenog 27. veljače 2020. se navodi mjesečni obračun naknade. U ugovoru sklopljenom 24. studenog 2020. je navedeno da se naknada obračunava jednokratno za svaki obračunski period od sedam dana dok je u ugovoru sklopljenom 26. listopada 2021. navedeno da se naknada obračunava jednokratno za sklapanje i svako prolongiranje (ugovorom je propisana automatska prolongacija roka dospeljeća za sedam dana). Nadalje, člankom 4. kod svih ugovora propisano je davanje bankovnog jamstva od strane primatelja pozajmice kao sredstva osiguranja povrata pozajmice.

S druge strane Društvo je Hanfi dostavilo samo dva ugovora i to ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 27. veljače 2020. na iznos od 14.000.000,00 kuna / 1.858.119,32 eura i ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 26. listopada 2021. na iznos od 14.994.093,28 kuna / 1.990.058,17 eura pri čemu se očitivalo da je dostavilo preslike potpisanih ugovora s kojima raspolaže.

Uvidom u dostavljene analitičke kartice konta 11500 *Zajmovi poduzetnicima* iz poslovnih knjiga društva [REDAKCIJA] na kojima su evidentirane isplate pozajmica (od strane društva [REDAKCIJA]) i povrat pozajmica (od strane Društva) u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. listopada 2022. utvrđeno je da je društvo [REDAKCIJA] u svoje poslovne knjige evidentiralo dane pozajmice u iznosu od 50.244.093,28 kuna / 6.668.537,17 eura od čega je vraćeno 35.250.000,00 kuna / 4.678.479,00 eura tako da je stanje potraživanja za glavnica na dan 31. listopada 2022. iznosilo 14.994.093,28 kuna / 1.990.058,17 eura.

S druge strane uvidom u dostavljene analitičke kartice konta 212200 *Kratkoročni zajmovi od poduzetnika* i 21220 *Kratkoročni zajmovi od poduzetnika* iz poslovnih knjiga Društva na kojima

su evidentirani primici i povrat pozajmica u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. listopada 2022. utvrđeno je da je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo primljene pozajmice u iznosu od 47.297.577,56 kuna / 6.277.467,32 eura od čega je vraćeno 44.690.285,15 kuna / 5.931.420,15 eura tako da je stanje obveze za glavnice na dan 31. listopada 2022. iznosilo 2.607.292,41 kuna / 346.047,17 eura.

Nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo 50.244.093,28 kuna / 6.668.537,17 eura odobrenih pozajmica dok je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo iznos od 47.297.577,56 kuna / 6.277.467,32 eura koliko je i primilo na bankovne račune. Iznos od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura koji Društvo nije evidentiralo u svoje poslovne knjige predstavlja dio ugovorene pozajmice (glavnice) koju društvo [REDACTED] nije isplatilo na račun Društva, već su njime zatvorene obveze Društva po računima za kamate i naknade.

Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da nema saznanja da su zatvorene obveze Društva po računima za kamate i naknade za dio pozajmica u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura koje nisu isplaćene na račun Društva, niti raspolaže s dokumentacijom kojom bi istu evidentiralo u poslovnim knjigama.

Hanfa je u tijeku nadzora očitovanje Društva ocijenila nejasnim. Naime, Društvo je s davateljem pozajmice sklapalo ugovore na određene iznose koji su uglavnom isplaćivani na račun Društva. Kod 3 ugovora ugovoreni iznosi nisu u cijelosti isplaćivani na račun Društva. Tako je kod ugovora sklopljenog 1. lipnja 2021. na iznos od 4.500.000,00 kuna / 597.252,64 eura na račun Društva isplaćeno 4.430.547,64 kuna / 588.034,73 eura. Neisplaćeni iznos pozajmice od 69.452,36 kuna / 9.217,91 eura odgovara iznosu računa broj 41/1/1 izdanog 1. lipnja 2021. godine. Također, kod ugovora sklopljenog 28. rujna 2021. na iznos od 6.000.000,00 kuna / 796.336,85 eura na račun Društva je isplaćeno 5.517.029,92 kuna / 732.235,71 eura dok preostali iznos pozajmice od 482.970,08 kuna / 64.101,15 eura odgovara iznosu računa broj 69/1/1 izdanog 21. rujna 2021. godine. Kod ugovora sklopljenog 26. listopada 2021. na iznos od 14.994.093,28 kuna / 1.990.058,17 eura s iznosom od 12.600.000,00 kuna / 1.672.307,39 eura su zatvorene prethodno sklopljene pozajmice (glavnica). Preostali iznos pozajmice od 2.394.093,28 kuna / 317.750,78 eura odgovara zbroju računa 72/1/1 izdanog 5. listopada 2021. (864.678,74 kuna / 114.762,59 eura), 74/1/1 izdanog 11. listopada 2021. (791.972,02 kuna / 105.112,75 eura) i 75/1/1 izdanog 19. listopada 2021. (737.442,52 kuna / 97.875,44 eura).

Iz navedenog je razvidno da su neiskorišteni dijelovi pozajmice odgovarali iznosima računa izdanih od strane društva [REDACTED] za kamate i naknade. Društvo je svakako trebalo imati saznanja da pozajmice nisu iskorištene u ugovorenom iznosu te da je preostali dio pozajmice iskorišten za zatvaranje računa za kamate i naknade. Tome u prilog ide i činjenica da je Društvo u svoje poslovne knjige priznavalo račune u kojima su se kamate i naknade obračunavale na cjelokupni (ugovoreni) iznos pozajmice.

S obzirom da navedena glavnica ima osnovu u sklopljenim ugovorima Hanfa je u nadzoru utvrdila da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljene pozajmice u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura.

Nadalje, nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo uplate od strane Društva koje se odnose na povrat pozajmice (glavnice) u ukupnom iznosu od 35.250.000,00 kuna / 4.678.479,00 eura dok je Društvo po istoj osnovi u svoje poslovne knjige evidentiralo iznos od 44.690.285,15 kuna / 5.931.420,15 eura.

Razlika od 9.440.285,15 kuna / 1.252.941,16 eura koliko je Društvo više evidentiralo u svoje poslovne knjige odnosi se na 17 uplata izvršenih u razdoblju od 9. prosinca 2020. do 28. prosinca 2021. (uplata od 9. prosinca 2020. u iznosu od 69.452,36 kuna (Izvod br. 27 od 9. prosinca 2020. (BKS Bank AG, Glavna podružnica Hrvatska (dalje u tekstu: BKS))), od 15. prosinca 2020. u iznosu od 69.452,36 kuna (Izvod br. 29 od 15. prosinca 2020. (BKS))), od 22. prosinca 2020. u iznosu od 69.452,36 kuna (Izvod br. 31 od 22. prosinca 2020. (BKS))), od 29.

travnja 2021. u iznosu od 387.542,91 kuna (Izvod br. 26 od 29. travnja 2021. (BKS)), od 30. lipnja 2021. u iznosu od 250.000,00 kuna (Izvod br. 39 od 30. lipnja 2021. (BKS)), od 2. srpnja 2021. u iznosu od 105.733,68 kuna (Izvod br. 41 od 2. srpnja 2021. (BKS)), od 8. srpnja 2021. u iznosu od 362.541,28 kuna (Izvod br. 42 od 8. srpnja 2021. (BKS)), od 6. kolovoza 2021. u iznosu od 965.940,96 kuna (Izvod br. 46 od 6. kolovoza 2021. (BKS)), od 9. rujna 2021. u iznosu od 482.970,08 kuna (Izvod br. 53 od 9. rujna 2021. (BKS)), od 10. studenog 2021. u iznosu od 953.895,88 kuna (Izvod br. 62 od 10. studenog 2021. (BKS)), od 17. studenog 2021. u iznosu od 766.469,71 kuna (Izvod br. 63 od 17. studenog 2021. (BKS)), od 19. studenog 2021. u iznosu od 187.426,17 kuna (Izvod br. 64 od 19. studenog 2021. (BKS)), od 23. studenog 2021. u iznosu od 953.895,88 kuna (Izvod br. 65 od 23. studenog 2021. (BKS)), od 3. prosinca 2021. u iznosu od 953.895,88 kuna (Izvod br. 67 od 3. prosinca 2021. (BKS)), od 13. prosinca 2021. u iznosu od 953.895,88 kuna (Izvod br. 70 od 13. prosinca 2021. (BKS)), od 16. prosinca 2021. u iznosu od 953.859,88 kuna (Izvod br. 71 od 16. prosinca 2021. (BKS)), od 28. prosinca 2021. u iznosu od 953.859,88 kuna (Izvod br. 73 od 28. prosinca 2021. (BKS))).

Nadzorom je utvrđeno da navedene uplate Društva svojim iznosima odgovaraju iznosima računa za kamate i naknade koje je društvo ██████ izdalo Društvu temeljem sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama te da vrijeme izvršenja tih uplata odgovora vremenu dospijeća tih računa za kamate i naknade.

Društvo ██████ je navedene uplate u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kao uplate za plaćanje računa za kamate i naknade.

Slijedom navedenog, Hanfa je zaključila da se navedene uplate Društva ne odnose na uplate za podmirenje glavnice, već na uplate za podmirenje računa za kamate i naknade čime je razvidno da je Društvo navedeni iznos uplata pogrešno evidentiralo u svojim poslovnim knjigama.

Nadalje, uvidom u dostavljene račune kojima je društvo ██████ obračunavalo kamate i naknade po sklopljenim ugovorima o kratkoročnim pozajmicama utvrđeno je da je društvo ██████ u razdoblju od 10. ožujka 2020. do 15. veljače 2022. prema Društvu izdalo 68 računa u ukupnom iznosu od 28.695.339,67 kuna / 3.808.526,07 eura. Na svim računima naveden je ugovor za koji se obračunavaju kamate i naknade te pripadajući iznos kamate, naknade i PDV-a na naknadu. Nekim računima su se obračunavale kamate i naknade po više ugovora. Prvi račun je izdan 10. ožujka 2020. dok je drugi račun izdan 17. studenog 2020. od kada su se računi uglavnom izdavali svakih 7 dana.

Hanfa je u sklopu nadzora provjerila ugovornu osnovu za obračun kamata i naknada odnosno za izdavanje navedenih računa Društvu, kao i samu točnost izračuna kamata i naknada.

Vezano uz obračun kamate utvrđeno je da su svi ugovori o kratkoročnim pozajmicama člankom 3. propisivali obračun kamate u fiksnom iznosu od 6% godišnje po povratu pozajmice. Uvidom u dostavljene račune utvrđeno je da je društvo ██████ obračunavalo kamatu na iznos otvorene glavnice po svakom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici sve do podmirenja glavnice (odnosno do 15. veljače 2022. kada je izdan zadnji račun) pri čemu su kamate izračunate primjenom, od Podnositelja predstavke, dostavljene formule za izračun.

Vezano uz obračun naknade utvrđeno je da su svi ugovori o kratkoročnim pozajmicama člankom 3. propisivali obračun naknade koja se u pojedinim ugovorima kretala u rasponu od 0,5% do 5%. Kod većine ugovora je navedeno da se naknada obračunava jednokratno dok je kod ugovora sklopljenih 24. studenog 2020. i 26. listopada 2021. navedeno da se naknada obračunava svakih sedam dana. Uvidom u dostavljene račune utvrđeno je da je društvo ██████ obračunavalo naknadu kao postotak (0,5% do 5%) na iznos otvorene glavnice po svakom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici. Po pojedinim ugovorima naknade su obračunate više puta.

Iz navedenog proizlazi da su navedeni računi za kamate i naknade izdavani temeljem sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama.

Uvidom u dostavljene analitičke kartice konta *1200 Kupci* iz poslovnih knjiga društva [REDACTED] na kojima su evidentirani računi za kamate i naknade te plaćanje Društva po istima u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. listopada 2022. utvrđeno je da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo račune za kamate i naknade u iznosu od 28.695.339,67 kuna / 3.808.526,07 eura od čega je plaćeno 23.925.789,07 kuna / 3.175.497,92 eura tako da je stanje potraživanja po računima za kamate i naknade na dan 31. listopada 2022. iznosilo 4.769.550,60 kuna / 633.028,15 eura. Društvo nije podmirilo 5 računa pojedinačno izdanih na iznos od 953.895,88 kuna / 126.603,74 eura koji su obračunati po ugovoru od 26. listopada 2021. sklopljenom na iznos od 14.994.093,28 kuna / 1.990.058,17 eura.

Uvidom u navedene analitičke kartice utvrđeno je da su iznosi uplata od strane Društva uglavnom odgovarali iznosima računa za kamate i naknade (kod 19 uplata u opisu plaćanja su navedeni brojevi računa koji se plaćaju) te je vrijeme njihova izvršenja odgovaralo vremenu dospijeća računa iz čega je Hanfa zaključila da se navedene uplate Društva odnose na podmirenje računa za kamate i naknade.

S druge strane uvidom u dostavljene analitičke kartice konta *2412200 Obveze prema dobavljačima za nabave u zemlji* iz poslovnih knjiga Društva na kojima su evidentirani računi za kamate i naknade te plaćanje Društva po istima u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. listopada 2022. utvrđeno je da je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo račune za kamate i naknade u iznosu od 8.754.587,18 kuna / 1.161.933,40 eura od čega je plaćeno 8.677.300,56 kuna / 1.151.675,70 eura tako da je stanje obveze po računima za kamate i naknade na dan 31. listopada 2022. iznosilo 77.286,62 kuna / 10.257,70 eura.

Nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo 68 računa kojima su obračunate kamate i naknade u ukupnom iznosu od 28.695.339,67 kuna / 3.808.526,07 eura dok je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo 40 računa u ukupnom iznosu od 8.754.587,18 kuna / 1.161.933,40 eura.

Slijedom navedenog, Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo 28 računa kojima su obračunate kamate i naknade po ugovorima o kratkoročnim pozajmicama u ukupnom iznosu od 19.940.752,49 kuna / 2.646.592,67 eura (račun broj 18/1/1 od 16. ožujka 2021. na iznos od 69.452,36 kuna, račun broj 19/1/1 od 23. ožujka 2021. na iznos od 69.452,36 kuna, račun broj 25/1/1 od 13. travnja 2021. na iznos od 387.542,91 kuna, račun broj 26/1/1 od 20. travnja 2021. na iznos od 387.542,91 kuna, račun broj 34/1/1 od 27. travnja 2021. na iznos od 387.542,91 kuna, račun broj 51/1/1 od 2. srpnja 2021. na iznos od 4.807,24 kuna, račun broj 61/1/1 od 10. kolovoza 2021. na iznos od 482.970,08 kuna, račun broj 67/1/1 od 15. rujna 2021. na iznos od 482.970,08 kuna, račun broj 69/1/1 od 21. rujna 2021. na iznos od 482.970,08 kuna, račun broj 71/1/1 od 28. rujna 2021. na iznos od 482.970,08 kuna, račun broj 72/1/1 od 5. listopada 2021. na iznos od 864.678,74 kuna, račun broj 74/1/1 od 11. listopada 2021. na iznos od 791.972,02 kuna, račun broj 75/1/1 od 19. listopada 2021. na iznos od 737.442,52 kuna, račun broj 78/1/1 od 2. studenog 2021. na iznos od 953.895,88, račun broj 79/1/1 od 9. studenog 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 81/1/1 od 16. studenog 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 82/1/1 od 23. studenog 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 83/1/1 od 30. studenog 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 85/1/1 od 7. prosinca 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 87/1/1 od 14. prosinca 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 88/1/1 od 21. prosinca 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 89/1/1 od 28. prosinca 2021. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 1/1/1 od 11. siječnja 2022. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 3/1/1 od 18. siječnja 2022. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 4/1/1 od 25. siječnja 2022. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 7/1/1 od 1. veljače 2022. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 8/1/1 od 8. veljače 2022. na iznos od 953.895,88 kuna, račun broj 9/1/1 od 15. veljače 2022. na iznos od 953.895,88 kuna).

Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da posljedično analizi uvjeta primljenih pozajmica i ukupnih plaćanja između Društva i društva [REDACTED] proizlazi da bi ukupna cijena za korištenje pozajmica koja se navodi u ugovorima s društvom [REDACTED] kao davateljem pozajmice

nadilazila najveću zakonom dopuštenu kamatnu stopu. Društvo navodi da je ugovaranje ukupne protuvrijednosti u novcu za posuđena sredstva koja zajmoprimac plaća zajmodavcu koja nadilazi najviše zakonom dopuštenu ništetno (pri čemu se poziva na članak 26. Zakona o obveznim odnosima („Narodne Novine“ br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22; dalje u tekstu: ZOO)) te je iz tog razloga osporilo navedene račune koje je ispostavilo društvo [REDACTED] te ih je vratilo kao neosnovane.

Iz navedenog proizlazi da Društvo osporava visinu ugovorenih kamata i naknada te račune kojima su te kamate i naknade obračunate.

Činjenica je da je ugovorima o kratkoročnim pozajmicama bila ugovorena kamatna stopa od 6% godišnje i naknada u rasponu od 0,5% do 5%. Kod pojedinih ugovora se naknada obračunavala u visini od 5% svakih 7 dana (za automatski tjedni prolongat) što je rezultiralo visokim iznosima računa za kamate i naknade.

Od ukupno 68 računa izdanih od strane društva [REDACTED] Društvo je proglasilo neosnovanim, te nije priznalo u svoje poslovne knjige, njih 28 u ukupnom iznosu od 19.940.752,49 kuna / 2.646.592,67 eura. Od tih 28 računa Društvo je prethodno uplatama na račun društva [REDACTED] podmirilo njih 16 u ukupnom iznosu kuna 9.432.450,09 kuna / 1.251.901,27 eura što je vidljivo iz iznosa uplata te vremena izvršenja tih uplata koje odgovara vremenu izdavanja predmetnih računa. Kod četiri uplate se čak i navode brojevi računa koji se plaćaju.

Hanfa je stava da je Društvo kao profesionalni pružatelj usluge faktoringa, koje se i samo u značajnoj mjeri bavilo odobravanjem zajmova, trebalo biti upoznato s ukupnom cijenom financiranja odnosno da bi pojedine odredbe ugovora mogle biti ništetne, a ne ih naknadno ocijeniti ništetnim.

Društvo je navedene račune proglasilo neosnovanim jer smatra da ukupna cijena za korištenje pozajmice koja se navodi u ugovorima (kamate i naknade) prelazi ZOO-om maksimalno dopuštenu kamatnu stopu.

Člankom 2. ZOO-a je propisano da sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva. Tako su i ugovorne kamatne stope prepuštene ugovaranju samih ugovornih strana pod uvjetom da nisu više od zakonom dopuštenih. Člankom 26. ZOO-a koji regulira ugovorne kamate propisana su ograničenja u visini stope ugovornih kamata te da će se u slučaju ugovaranja kamata viših od dopuštenih primjenjivati najviša dopuštena kamatna stopa. Dakle, ZOO-om je propisano ograničenje kamatne stope koja se ugovora.

Uvidom u dostavljene ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljene s društvom [REDACTED] utvrđeno je da je u svim ugovorima ugovorena kamatna stopa u iznosu od 6% godišnje što je ispod ograničenja propisanog ZOO-om.

Činjenica je da ukupna cijena za korištenje pozajmice za primatelja pozajmice osim ugovorene kamate uključuje i ugovorene naknade, a koja cijena se može iskazati kroz efektivnu kamatnu stopu. Međutim, ZOO-om nije propisano ograničenje ukupne cijene za korištenje pozajmice niti je propisan maksimalni iznos efektivne kamatne stope. Ograničenje efektivne kamatne stope definirano je samo u propisima koji reguliraju potrošačko kreditiranje.

Slijedom navedenog, Hanfa se nije mogla uvjeriti u razloge zbog kojih je Društvo navedene račune proglasilo neosnovanim.

S obzirom da su navedeni računi izdani s osnove sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama Hanfa je utvrdila da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati račune za kamate i naknade u iznosu od 19.940.752,49 kuna / 2.646.592,67 eura.

Nadalje, nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo uplate od strane Društva koje se odnose na zatvaranje računa za kamate i naknade u ukupnom iznosu od 23.925.789,07 kuna / 3.175.497,92 eura dok je Društvo po istoj osnovi u svoje poslovne knjige evidentiralo iznos od 8.677.300,56 kuna / 1.151.675,70 eura.

Razlika od 15.248.488,51 kuna / 2.023.822,22 eura koliko je Društvo manje evidentiralo u svoje poslovne knjige odnosi se na pogrešno evidentirane uplate u iznosu od 9.440.285,15 kuna / 1.252.941,16 eura te neevidentirane uplate u iznosu od 5.808.203,36 kuna / 770.881,06 eura.

Iznos od 9.440.285,15 kuna / 1.252.941,16 eura se odnosi na 17 prethodno opisanih pogrešno evidentiranih uplata gdje je Društvo u svojim poslovnim knjigama iste, umjesto za zatvaranje računa za kamate i naknade, iskoristilo za zatvaranje glavnice.

Iznos od 5.808.203,36 kuna / 770.881,06 eura koji Društvo nije evidentiralo u svoje poslovne knjige odnosi se na zatvaranje obveza po računima za kamate i naknade novim pozajmicama u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura te uplatu društva BLC gradnja d.o.o. u ime Društva u iznosu od 2.861.687,64 kuna / 379.811,22 eura.

Kako je prethodno navedeno društvo [REDAKTIRANO] nije sva ugovorena sredstva (po ugovorima o kratkoročnim pozajmicama od 1. lipnja 2021., 28. rujna 2021. i 26. listopada 2021.) isplatilo na račun Društva, već je dio ugovoreni sredstva (2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura) iskoristilo za zatvaranje obveze Društva po računima za kamate i naknade (računi broj 41/1/1 od 1. lipnja 2021., 69/1/1 od 21. rujna 2021., 72/1/1 od 5. listopada 2021., 74/1/1 od 11. listopada 2021. i 75/1/1 od 19. listopada 2021. godine). Navedene transakcije društvo [REDAKTIRANO] je evidentiralo u svoje poslovne knjige na dugovnu stranu konta 11500 – *Zajmovi poduzetnicima* (odobranje pozajmice) i potražnu stranu konta 1200 – *Kupci* (zatvaranje potraživanja po računima za kamate i naknade) dok Društvo u svojim poslovnim knjigama nije provelo navedena knjiženja. Također, Društvo nije ni evidentiralo račune broj 69/1/1 od 21. rujna 2021., 72/1/1 od 5. listopada 2021., 74/1/1 od 11. listopada 2021. i 75/1/1 od 19. listopada 2021. godine.

Nadalje, dana 20. siječnja 2022. društvo [REDAKTIRANO] je u svoje poslovne knjige na potražnu stranu konta 1200 – *Kupci* (partner: Centar faktor d.o.o.) evidentiralo uplatu u iznosu od 2.861.687,64 kuna / 379.811,22 eura koja je istog dana izvršena od strane društva BLC gradnja d.o.o. o čemu je kao dokaz dostavljen izvadak iz banke. Podloga za navedenu transakciju bio je dopis društva BLC gradnja d.o.o. prema društvu [REDAKTIRANO] od dana 14. siječnja 2022. (oznake D-22/101) kojim društvo BLC gradnja d.o.o. obavještava društvo [REDAKTIRANO] da ima poslovni odnos s Društvom te da će preuzeti plaćanje računa koje je društvo [REDAKTIRANO] izdalo Društvu. U dopisu društva BLC gradnja d.o.o. je navedeno da se plaćaju računi broj 88/1/1 od 21. prosinca 2021. u iznosu 953.895,88 kuna, broj 89/1/1 od 28. prosinca 2021. u iznosu od 953.895,88 kuna i broj 1/1/1 od 11. siječnja 2022. u iznosu od 953.895,88 kuna.

Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da u svojim poslovnim knjigama nije evidentiralo navedenu uplatu od društva BLC gradnja d.o.o. Društvo navodi da društvu BLC gradnja d.o.o. nije dalo uputu niti suglasnost da svoju obvezu koju ima prema Društvu izvrši plaćanjem u korist društva [REDAKTIRANO] te da Društvo u svojim poslovnim knjigama i dalje vodi potraživanje prema društvu BLC gradnja d.o.o.

Člankom 160. ZOO-a koji regulira prestanak obveza propisano je da obveza prestaje suglasnošću volja sudionika u obveznom odnosu, ispunjenjem i u drugim zakonom određenim slučajevima. Člankom 161. ZOO-a koji regulira ispunjenje od strane dužnika ili treće osobe propisano je da obvezu može ispuniti ne samo dužnik nego i treća osoba te da je vjerovnik dužan primiti ispunjenje od svake osobe koja ima neki pravni interes da obveza bude ispunjena, čak i kad se dužnik protivi tom ispunjenju. Također je propisano da vjerovnik može primiti ispunjenje od treće osobe bez dužnikova znanja, pa i u slučaju kad ga je dužnik obavijestio da ne pristaje da treći ispuni njegovu obvezu.

Slijedom navedenih odredbi ZOO-a društvo [REDAKTIRANO] je imalo pravo primiti uplatu od strane društva BLC gradnja d.o.o. te ju iskoristiti za podmirenje obveze Društva po računima za kamate i naknade. S obzirom na navedeno Društvo je u svojim poslovnim knjigama trebalo evidentirati iznos koji je društvo BLC gradnja d.o.o. platilo umjesto njega.

Slijedom navedenog, Hanfa je utvrdila da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati uplate u iznosu od 5.808.203,36 kuna / 770.881,06 eura (koje se odnose na prijebaj potraživanja i obveza te ispunjenje od strane treće osobe) te je pogrešno evidentiralo uplate u iznosu od 9.440.285,15 kuna / 1.252.941,16 eura.

Sijedom svega navedenog, nadzorom su utvrđene sljedeće razlike u evidentiranju poslovnih događaja vezanih uz odobravanje kratkoročnih pozajmica u poslovnim knjigama društva [REDACTED] i poslovnim knjigama Društva.

Društvo	Stavka	Zaduženje 1.1.2020 - 31.10.2022	Plaćanje 1.1.2020 - 31.10.2022	Saldo 31.10.2022
[REDACTED]	glavnica	50.244.093,28	35.250.000,00	14.994.093,28
	kamate i naknade	28.695.339,67	23.925.789,07	4.769.550,60
	ukupno	78.939.432,95	59.175.789,07	19.763.643,88
Centar faktor d.o.o.	glavnica	47.297.577,56	44.690.285,15	2.607.292,41
	kamate i naknade	8.754.587,18	8.677.300,56	77.286,62
	ukupno	56.052.164,74	53.367.585,71	2.684.579,03
Razlika	glavnica	2.946.515,72	-9.440.285,15	12.386.800,87
	kamate i naknade	19.940.752,49	15.248.488,51	4.692.263,98
	ukupno	22.887.268,21	5.808.203,36	17.079.064,85

Kako je prethodno opisano do navedenih razlika je došlo iz razloga što je Društvo u svoje poslovne knjige:

- propustilo evidentirati primljene pozajmice u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura,
- propustilo evidentirati račune za kamate i naknade u iznosu od 19.940.752,49 kuna / 2.646.592,67 eura,
- propustilo evidentirati plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura (prijebaj pozajmice i računa za kamate i naknade),
- propustilo evidentirati plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 2.861.687,64 kuna / 379.811,22 eura (uplata društva BLC gradnja d.o.o.),
- pogrešno evidentiralo plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 9.440.285,15 kuna / 1.252.941,16 eura (umjesto za zatvaranje računa za kamate i naknade sredstva su evidentirana za zatvaranje glavnice).

Navedeni propusti u knjiženju su doveli do različitog iskazivanja obveze Društva po primljenim pozajmicama i računima za kamate i naknade u poslovnim knjigama društva [REDACTED] i poslovnim knjigama Društva.

Naime, društvo [REDACTED] je u svojim poslovnim knjigama na dan 31. listopada 2022. iskazalo ukupno potraživanje prema Društvu u iznosu od 19.763.643,88 kuna / 2.623.086,32 eura (glavnica u iznosu od 14.994.093,28 kuna / 1.990.058,17 eura + računi za kamate i naknade u iznosu od 4.769.550,60 kuna / 633.028,15 eura) dok je Društvo u svojim poslovnim knjigama na isti dan priznalo ukupnu obvezu prema društvu [REDACTED] u iznosu od 2.684.579,03 kuna / 356.304,87 eura (glavnica u iznosu od 2.607.292,41 kuna / 346.047,17 eura + računi za kamate i naknade u iznosu od 77.286,62 kuna / 10.257,70 eura).

Slijedom navedenog, obveze Društva prema davatelju pozajmice društvu [REDACTED] iskazane u poslovnim knjigama Društva su za 17.079.064,85 kuna / 2.266.781,45 eura manje od iznosa koje društvo [REDACTED] vodi u svojim knjigama od čega se 12.386.800,87 kuna / 1.644.011,00 eura odnosi na obveze po glavnici, a 4.692.263,98 kuna / 622.770,45 eura na obveze po izdanim računima za kamate i naknade.

Pored navedenog, neevidentiranjem 28 računa za kamate i naknade u ukupnom iznosu od 19.940.752,49 kuna / 2.646.592,67 eura Društvo, osim što je iskazalo manje obveze po kamatama i naknadama, u svoje poslovne knjige nije priznalo trošak kamata i naknada u iznosu od 16.033.458,15 kuna / 2.128.005,59 eura (trošak kamata u iznosu od 404.281,11 kuna / 53.657,32 eura + trošak naknada u iznosu od 15.629.177,04 kuna / 2.074.348,27 eura).

Ugovori o kratkoročnim pozajmicama sklopljeni između društva [REDACTED] kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice

Podnositelj predstavke je dostavio jedan ugovor o kratkoročnoj pozajmici sklopljen dana 26. studenog 2021. između društva [REDACTED] kao davatelja pozajmice i Društva kao primatelja pozajmice.

Člankom 1. ugovora naveden je iznos pozajmice od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura te mogućnost višekratnog i sukcesivnog korištenje sredstava. Člankom 2. ugovora propisan je rok do kojeg je primatelj pozajmice dužan vratiti pozajmicu (3. prosinca 2021.) uz automatsku prolongaciju roka dospeljeća za daljnjih sedam dana, do opoziva automatskog prolongiranja. U istom članku se navodi da prekoračenje roka plaćanja po bilo kojoj osnovi ima za posljedicu dospeljeće kompletnog duga (glavnica, kamata, naknada) nastalog temeljem pozajmice. Člankom 3. propisano je da je kamata fiksna i da će se obračunavati u visini od 6% godišnje. Istim člankom je propisano da se naknada od 5% obračunava jednokratno za sklapanje i svako prolongiranje (ugovorom je propisana automatska prolongacija roka dospeljeća za sedam dana). Nadalje, člankom 4. kod svih ugovora propisano je davanje bankovnog jamstva od strane primatelja pozajmice kao sredstva osiguranja povrata pozajmice.

Navedenom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici je prethodio isti dan sklopljeni *Ugovor o pozajmici* između [REDACTED] kao davatelja pozajmice i društva [REDACTED] (zastupanog po direktoru [REDACTED]) kao korisnika pozajmice kojim se davatelj pozajmice obvezuje pozajmiti korisniku pozajmice iznos od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura na rok od 6 mjeseci s kamatom od 0%. Korisnik pozajmice izjavljuje da ima poslovni odnos s Društvom temeljem kojeg mu je u obvezi isplatiti iznos od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura te daje nalog davatelju pozajmice da iznos od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura uplati direktno na račun Društva čime će davatelj pozajmice u cijelosti izvršiti svoju obvezu iz ugovora.

Na zahtjev Hanfe Društvo je dostavilo potpisani ugovor o kratkoročnoj pozajmici sklopljen s društvom [REDACTED]

Uvidom u dostavljene analitičke kartice konta 11500 za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. listopada 2022. na kojima je društvo [REDACTED] vodilo dane pozajmice Hanfa je utvrdila da je evidentirana jedna isplata od dana 26. studenog 2021. u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura koju je, umjesto društva [REDACTED], na račun Društva izvršio [REDACTED] (temeljem ugovora o pozajmici sklopljenog između [REDACTED] kao davatelja pozajmice i društva [REDACTED] kao primatelja pozajmice).

Iz navedenog je razvidno da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo danu pozajmicu u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura po kojoj nije izvršen povrat tako da je stanje potraživanja za glavnica na dan 31. listopada 2022. iznosilo 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura.

S druge strane, Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo primitak pozajmice od strane društva [REDACTED] niti je vodilo obvezu po navedenoj pozajmici.

Slijedom navedenog, nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svoje poslovne knjige evidentiralo pozajmicu u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura koju i dalje potražuje dok Društvo u svojim poslovnim knjigama nije evidentiralo navedenu pozajmicu niti vodi obvezu po istoj.

Društvo se očitovalo da su sredstva u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura primljena dana 26. studenog 2021. od strane [REDACTED] te da nije bilo uplate od strane društva [REDACTED]. Društvo navodi da je u svojim poslovnim knjigama navedeni poslovni događaj evidentiralo na poziciji primljenih zajmova od [REDACTED] gdje je evidentiralo i povrat sredstava koji se također vršio na račun [REDACTED]. Društvo navodi da iz razloga što je povrat sredstva izvršen u cijelosti na račun s kojeg su sredstva primljena, Društvo nije naknadno radilo promjene u poslovnim knjigama.

Uvidom u analitičke kartice konta 2122 – *Kratkoročni zajmovi* na kojima je Društvo vodilo obvezu prema ████████ po osnovu primljenih pozajmica razvidno je da Društvo na dan 31. prosinca 2021. nije iskazalo nikakvu obvezu s osnove danih pozajmica.

Iz navedenog je razvidno da je Društvo knjižilo pozajmicu na poziciji primljenih zajmova od ████████ iako za navedeno nije imalo nikakvu ugovornu osnovu jer ugovor o kratkoročnoj pozajmici nije sklopljen sa ████████ već s društvom ████████. Nadalje, Društvo nije dostavilo nikakve dokaze da je izvršilo povrat pozajmice prema društvu ████████.

Društvo je trebalo evidentirati transakciju po navedenom ugovoru na poziciji primljenih zajmova od društva ████████ pogotovo zato jer je priznavalo obveze za kamate i naknade po navedenom ugovoru i evidentiralo ih na poziciji obveza prema društvu ████████ na kontu 2412200 - *Obveze prema dobavljačima za nabave u zemlji*.

S obzirom da isplaćena pozajmica ima osnovu u sklopljenom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici Hanfa je utvrdila da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljenu pozajmicu u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura na poziciju primljenih zajmova od strane društva ████████.

Uvidom u dostavljene račune kojima je društvo ████████ obračunavalo kamate i naknade po sklopljenom ugovoru o kratkoročnoj pozajmici utvrđeno je da je društvo ████████ u razdoblju od 3. prosinca 2021. do 7. siječnja 2022. izdalo prema Društvu 5 računa kojima su obračunate kamate i naknade po ugovoru o pozajmici u ukupnom iznosu od 804.271,65 kuna / 106.745,19 eura. Na svim računima je naveden ugovor za koji se obračunavaju kamate i naknade te pripadajući iznos kamate, naknade i PDV-a na naknadu.

Hanfa je provjerila ugovornu osnovu za obračun kamata i naknada odnosno za izdavanje navedenih računa Društvu, kao i samu točnost izračuna kamate i naknade.

Vežano uz obračun kamate utvrđeno je da predmetni ugovor o kratkoročnoj pozajmici člankom 3. propisuje obračun kamate u fiksnom iznosu od 6% godišnje. Uvidom u dostavljene račune utvrđeno je da je društvo ████████ obračunavalo kamatu na iznos otvorene glavnice do 7. siječnja 2022. pri čemu su kamate izračunate primjenom, od Podnositelja predstavke, dostavljene formule za izračun.

Vežano uz obračun naknade utvrđeno je da predmetni ugovor o kratkoročnoj pozajmici člankom 3. propisuje obračun naknade u iznosu od 5% za sklapanje i za svako prolongiranje (odnosno svakih sedam dana). Uvidom u dostavljene račune utvrđeno je da je društvo ████████ obračunavalo naknadu kao postotak (5%) na iznos otvorene glavnice u svakom izdanom računu.

Iz navedenog proizlazi da su navedeni računi za kamate i naknade izdavani temeljem sklopljenog ugovora o kratkoročnoj pozajmici.

Uvidom u dostavljene analitičke kartice konta 1200 iz poslovnih knjiga društva ████████ na kojima su evidentirani računi za kamate i naknade te plaćanje Društva po istima u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. listopada 2022. utvrđeno je da je društvo ████████ u svoje poslovne knjige evidentiralo račune za kamate i naknade u iznosu od 804.271,65 kuna / 106.745,19 eura koji su podmireni u cijelosti tako da društvo ████████ na dan 31. listopada 2022. nema potraživanja prema Društvu s osnove računa za kamate i naknade (evidentiran je preplaćeni iznos od 1,68 kuna / 0,22 eura).

S druge strane uvidom u dostavljene analitičke kartice konta 2412200 *Obveze prema dobavljačima za nabave u zemlji* iz poslovnih knjiga Društva na kojima su evidentirani računi za kamate i naknade te plaćanje Društva po istima u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. listopada 2022. razvidno je da je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo račune za kamate i naknade u iznosu od 688.417,32 kuna / 91.368,68 eura od čega je vraćeno 153.354,33 kuna / 20.353,62 eura tako da je stanje obveze po računima za kamate i naknade na dan 31. listopada 2022. iznosilo 535.062,99 kuna / 71.015,06 eura.

Nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDAKTIRANO] u svoje poslovne knjige evidentiralo 5 računa kojima su obračunate kamate i naknade u ukupnom iznosu od 804.271,65 kuna / 106.745,19 eura dok je Društvo u svoje poslovne knjige evidentiralo 4 računa u ukupnom iznosu od 688.417,32 kuna / 91.368,68 eura. Utvrđeno da Društvo u svoje poslovne knjige nije evidentiralo dva računa kojima su obračunate kamate i naknade po ugovorima o pozajmicama u ukupnom iznosu od 306.708,66 kuna / 40.707,23 eura (račun broj 1-1-1 od 3. prosinca 2021. na iznos od 153.354,33 kuna i račun broj 2-1-1 od 10. prosinca 2021. na iznos 153.354,33 kuna) dok društvo [REDAKTIRANO] nije evidentiralo u svoje poslovne knjige jedan račun koji je samo izdalo (račun broj 4-1-1 od 28. siječnja 2022. na iznos od 190.854,33 kuna).

Društvo se očitovalo da u svojim poslovnim knjigama ima evidentirano četiri računa dok su ostali vraćeni kao neosnovani. Društvo u očitovanju nije navelo razloge zašto navedene račune smatra neosnovanima iz čega se Hanfa nije mogla uvjeriti da računi 1-1-1 od 3. prosinca 2021. i 2-1-1 od 10. prosinca 2021. ne bi trebali biti evidentirani u poslovne knjige Društva, pogotovo zato jer su izdani s osnove sklopljenog ugovora o kratkoročnoj pozajmici sklopljenog s društvom [REDAKTIRANO]

Također, s obzirom da račun broj 4-1-1 od 28. siječnja 2022. nije evidentiran u poslovnim knjigama društva [REDAKTIRANO] nije bilo razloga da ga Društvo evidentira u svoje poslovne knjige.

Slijedom navedenog, Hanfa je utvrdila da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati dva računa za kamate i naknade u iznosu od 306.708,66 kuna / 40.707,23 eura dok je neosnovano evidentiralo jedan račun u iznosu od 190.854,33 kuna / 25.330,72 eura.

Nadalje, nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDAKTIRANO] u svoje poslovne knjige evidentiralo uplate od strane Društva u ukupnom iznosu od 804.273,33 kuna / 106.745,42 eura koje se odnose na zatvaranje računa za kamate i naknade dok je Društvo po istoj osnovi evidentiralo 153.354,33 kuna / 20.353,62 eura uplata.

Utvrđeno je da se razlika uplata koje Društvo nije evidentiralo u svoje poslovne knjige u iznosu od 650.919,00 kuna / 86.391,80 eura odnosi na uplatu društva BLC gradnja d.o.o. izvršenu u ime Društva na račun društva [REDAKTIRANO] Naime, dana 20. siječnja 2022. društvo [REDAKTIRANO] je u svoje poslovne knjige na potražnu stranu konta 1200 – Kupci (partner: Centar faktor d.o.o.) evidentirao uplatu u iznosu od 650.919,00 kuna / 86.391,80 eura koja je istog dana izvršena od strane društva BLC gradnja d.o.o. Podloga za navedenu transakciju bio je dopis društva BLC gradnja d.o.o. prema društvu [REDAKTIRANO] od dana 14. siječnja 2022. (oznake D-22/104) kojim društvo BLC gradnja d.o.o. obavještava društvo [REDAKTIRANO] da ima poslovni odnos s Društvom te da će preuzeti plaćanje računa koje je društvo [REDAKTIRANO] izdalo Društvu. U dopisu je navedeno da se plaćaju računi broj 2-1-1 od 10. prosinca 2021. u iznosu od 153.354,00 kuna, broj 3-1-1 od 17. prosinca 2021. u iznosu od 153.354,00 kuna, broj 4-1-1 od 24. prosinca 2021. u iznosu od 153.354,00 kuna i broj 1-1-1 od 7. siječnja 2022. u iznosu od 190.854,00 kuna.

Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da u svojim poslovnim knjigama nije evidentiralo navedenu uplatu od društva BLC gradnja d.o.o. Društvo navodi da društvu BLC gradnja d.o.o. nije dalo uputu niti suglasnost da svoju obvezu koju ima prema Društvu izvrši plaćanjem u korist društva [REDAKTIRANO] te da Društvo u svojim poslovnim knjigama i dalje vodi potraživanje prema društvu BLC gradnja d.o.o.

Člankom 160. ZOO-a koji regulira prestanak obveza propisano je da obveza prestaje suglasnošću volja sudionika u obveznom odnosu, ispunjenjem i u drugim zakonom određenim slučajevima. Člankom 161. ZOO-a koji regulira ispunjenje od strane dužnika ili treće osobe propisano je da obvezu može ispuniti ne samo dužnik nego i treća osoba te da je vjerovnik dužan primiti ispunjenje od svake osobe koja ima neki pravni interes da obveza bude ispunjena, čak i kad se dužnik protivi tom ispunjenju. Također je propisano da vjerovnik može primiti ispunjenje od treće osobe bez dužnikova znanja, pa i u slučaju kad ga je dužnik obavijestio da ne pristaje da treći ispuni njegovu obvezu.

Slijedom navedenih odredbi ZOO-a društvo [REDACTED] je imalo pravo primiti uplatu od strane društva BLC gradnja d.o.o. te ju iskoristiti za podmirenje obveze Društva po računima za kamate i naknade. S obzirom na navedeno Društvo je u svojim poslovnim knjigama trebalo evidentirati iznos koji je društvo BLC gradnja d.o.o. platilo umjesto njega.

Slijedom navedenog, Hanfa je utvrdila da je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati uplatu u iznosu od 650.919,00 kuna / 86.391,80 eura (koja se odnosi na ispunjenje od strane treće osobe).

Slijedom svega navedenog, nadzorom su utvrđene sljedeće razlike u evidentiranju poslovnih događaja vezanih uz odobravanje kratkoročne pozajmice u poslovnima knjigama društva [REDACTED] i poslovnim knjigama Društva.

Društvo	Stavka	Zaduženje 1.1.2021 - 31.10.2022	Plaćanje 1.1.2021- 31.10.2022	Saldo 31.10.2022
[REDACTED]	glavnica	3.000.000,00		3.000.000,00
	kamate i naknade	804.271,65	804.273,33	-1,68
	ukupno	3.804.271,65	804.273,33	2.999.998,32
Centar faktor d.o.o.	glavnica			0,00
	kamate i naknade	688.417,32	153.354,33	535.062,99
	ukupno	688.417,32	153.354,33	535.062,99
Razlika	glavnica	3.000.000,00	0,00	3.000.000,00
	kamate i naknade	115.854,33	650.919,00	-535.064,67
	ukupno	3.115.854,33	650.919,00	2.464.935,33

Kako je prethodno opisano do navedenih razlika je došlo iz razloga što je Društvo u svoje poslovne knjige:

- propustilo evidentirati primljenu pozajmicu u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura,
- propustilo evidentirati račune za kamate i naknade u iznosu od 306.708,66 kuna / 40.707,23 eura,
- neosnovano evidentiralo račun za kamate i naknade u iznosu od 190.854,33 kuna / 25.330,72 eura,
- propustilo evidentirati plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 650.919,00 kuna / 86.391,80 eura (uplata društva BLC gradnja d.o.o.).

Navedeni propusti u evidentiranju poslovnih događaja doveli su do različitog iskazivanja obveze Društva po primljenim pozajmicama i računima za kamate i naknade u poslovnim knjigama društva [REDACTED] i poslovnim knjigama Društva. Naime, društvo [REDACTED] je u svojim poslovnim knjigama na dan 31. listopada 2022. iskazalo ukupno potraživanje prema Društvu u iznosu od 2.999.998,32 kuna / 398.168,20 eura (glavnica u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura – preplata po računima za kamate i naknade u iznosu od 1,68 kuna / 0,22 eura) dok je Društvo u svojim poslovnim knjigama na isti dan priznalo ukupnu obvezu prema društvu [REDACTED] u iznosu od 535.062,99 kuna / 71.015,06 eura po osnovi računa za kamate i naknade.

Slijedom navedenog, obveze Društva prema davatelju pozajmice društvu [REDACTED] iskazane u poslovnim knjigama Društva su za 2.464.935,33 kuna / 327.153,14 eura manje od iznosa koje društvo [REDACTED] vodi u svojim knjigama od čega se 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura odnosi na manje iskazane obveze po glavnici, a 535.064,67 kuna / 71.015,29 eura na više iskazane obveze po izdanim računima za kamate i naknade.

Pored navedenog, neevidentiranjem dva računa za kamate i naknade u ukupnom iznosu od 306.708,66 kuna / 40.707,23 eura Društvo, osim što je iskazalo manje obveze po kamatama i naknadama, u svoje poslovne knjige nije priznalo trošak kamata i naknadu u iznosu od 306.708,66 kuna / 40.707,23 eura (trošak kamata u iznosu od 6.708,66 kuna / 890,39 eura + trošak naknada u iznosu od 300.000,00 kuna / 39.816,84 eura).

Sukladno članku 66. Zakona faktoring društvo mora organizirati svoje poslovanje i voditi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te ostale evidencije na način koji omogućuje provjeru posluje li faktoring društvo u skladu s važećim propisima i standardima struke. Člankom 67. Zakona je propisano da se na financijsko izvještavanje faktoring društva primjenjuje Zakon o računovodstvu i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, osim ako Hanfa ne propiše drukčije.

Sukladno Zakonu o računovodstvu („Narodne novine“ br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 i 114/22; dalje u tekstu: ZOR) poduzetnik je dužan prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige, te sastavljati financijske izvještaje sukladno ZOR-u i na temelju njega donesenim propisima, poštujući pri tome standarde financijskog izvještavanja te temeljna načela urednog knjigovodstva. Poduzetnik je dužan organizirati računovodstvene poslove na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika. Poduzetnik je dužan u svojim poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini.

U poslovne knjige se unose podaci na temelju knjigovodstvenih isprava po načelu nepromjenjivog zapisa o nastalom poslovnom događaju.

Knjigovodstvena isprava je svaki interno ili eksterno sastavljen pisani dokument ili elektronički zapis o poslovnom događaju, te isti čini osnovu za unos podataka o poslovnom događaju u poslovne knjige. Sukladno ZOR-u knjigovodstvena isprava mora nedvojbeno i istinito sadržavati sve podatke o poslovnom događaju, mora biti vjerodostojna odnosno njen sadržaj mora točno, jasno i potpuno odražavati činjenično stanje relevantno za određeni poslovni događaj koji ima za posljedicu knjigovodstvene promjene te mora sadržavati sve elemente propisane ZOR-om, mora biti uredna odnosno da se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena te mora biti sastavljena na način da osigurava pravodobni nadzor odnosno da stručna osoba može u razumnom roku iz nje nedvojbeno spoznati poslovni događaj.

Nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svojim poslovnim knjigama na dan 31. listopada 2022. iskazalo ukupno potraživanje prema Društvu u iznosu od 19.763.643,88 kuna / 2.623.086,32 eura, dok je Društvo u svojim poslovnim knjigama na isti dan priznalo ukupnu obvezu prema društvu [REDACTED] u iznosu od 2.684.579,03 kuna / 356.304,87 eura. Do razlike u iznosu potraživanja u poslovnim knjigama društva [REDACTED] i Društva od 17.079.064,85 kuna / 2.266.781,45 eura je došlo iz razloga što je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljene pozajmice u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura, račune za kamate i naknade u iznosu od 19.940.752,49 kuna / 2.646.592,67 eura, plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 2.946.515,72 kuna / 391.069,84 eura (prijeboj pozajmice i računa za kamate i naknade) i plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 2.861.687,64 kuna / 379.811,22 eura (uplata društva BLC gradnja d.o.o.).

Također, nadzorom je utvrđeno da je društvo [REDACTED] u svojim poslovnim knjigama na dan 31. listopada 2022. iskazalo ukupno potraživanje prema Društvu u iznosu od 2.999.998,32 kuna / 398.168,20 eura, dok je Društvo u svojim poslovnim knjigama na isti dan priznalo ukupnu obvezu prema društvu [REDACTED] u iznosu od 535.062,99 kuna / 71.015,06 eura. Do razlike u iznosu potraživanja u poslovnim knjigama društva [REDACTED] i Društva od 2.464.935,33 kuna / 327.153,14 eura je došlo iz razloga što je Društvo u svoje poslovne knjige propustilo evidentirati primljenu pozajmicu u iznosu od 3.000.000,00 kuna / 398.168,43 eura, račune za kamate i naknade u iznosu od 306.708,66 kuna / 40.707,23 eura, plaćanje računa za kamate i naknade u iznosu od 650.919,00 kuna / 86.391,80 eura (uplata društva BLC gradnja d.o.o.) te je neosnovano evidentiralo račun za kamate i naknade u iznosu od 190.854,33 kuna / 25.330,72 eura.

Slijedom navedenog, ukupna razlika u saldu potraživanja s osnove danih pozajmica (koje društva [REDACTED] i [REDACTED] vode u svojim poslovnim knjigama) i saldu obveze s osnove primljenih pozajmica (koje Društvo vodi u svojim poslovnim knjigama) iznosi 19.544.000,18

kuna / 2.593.934,59 eura te se odnosi na nepravilnosti prilikom evidentiranja poslovnih događaja u poslovnim knjigama Društva vezane uz priznavanje pozajmica i računa za kamate i naknade te plaćanja po istima.

Najveći dio nepravilnosti odnosi se na propuštanje evidentiranja računa za kamate i naknade. Nadzorom je utvrđeno da su navedeni računi izdani na osnovu sklopljenih ugovora o kratkoročnim pozajmicama iz čega je jasno da isti predstavljaju vjerodostojne i uredne knjigovodstvene isprave sastavljene na način da osiguravaju pravodobni nadzor te su kao takvi trebali biti evidentirani u poslovne knjige Društva.

Navedenim propustima Društvo je u financijskim izvještajima iskazalo neispravno stanje obveza po pozajmicama primljenim od društava ████████ i ████████ na dan 31. prosinca 2020., 31. prosinca 2021. i 31. listopada 2022. te iznos troškova kamata i naknada po navedenim pozajmicama u 2020., 2021. i 2022. (do 31. listopada 2022.).

Navedenim postupanjem Društvo je vodilo poslovne knjige te sastavljalo financijske izvještaje suprotno odredbama Zakona o računovodstvu („Narodne novine“ br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 i 114/22; dalje u tekstu: ZOR) te je postupilo suprotno člancima 66. i 67. Zakona.

Slijedom svega navedenog razvidno je da je Društvo pogrešno evidentiralo poslovne događaje vezane uz ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljene s davateljima pozajmica društvima ████████ i ████████. Stoga se radi ispravka poslovnih knjiga Društva te financijskih izvještaja nalaže Društvu ispraviti računovodstvene pogreške nastale prilikom evidentiranja poslovnih događaja vezanih uz ugovore o kratkoročnim pozajmicama sklopljenim s davateljima pozajmica društvima ████████ i ████████ na način određen *MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* te na osnovu tako ispravljenih poslovnih knjiga sastaviti financijske izvještaja sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine.

Na temelju rezultata cjelokupnog postupka, provedenog na temelju odredbe članaka 72. i 91. Zakona, a sukladno članku 9. i 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09 i 110/21, dalje u tekstu: ZUP), odlučeno je kao u izreci Rješenja, a sve uzimajući u obzir da se time u većoj mjeri nego što je to nužno ne ometa redovito poslovanje Društva, sve u skladu s načelom zaštite prava stranaka i javnog interesa iz članka 6. ZUP-a.

Odlučujući o dužini rokova u kojima je Društvo dužno postupiti po Rješenju, Hanfa je uzela u obzir prirodu i obujam obveze te ocijenila da je navedeni rok za izradu i dostavu izvješća Hanfi primjeren i logičan sukladno članku 79. stavku 2. ZUP-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 993-07/22-01/01
URBROJ: 326-01-50-52-521-23-8

Zagreb, 28. veljače 2023.